

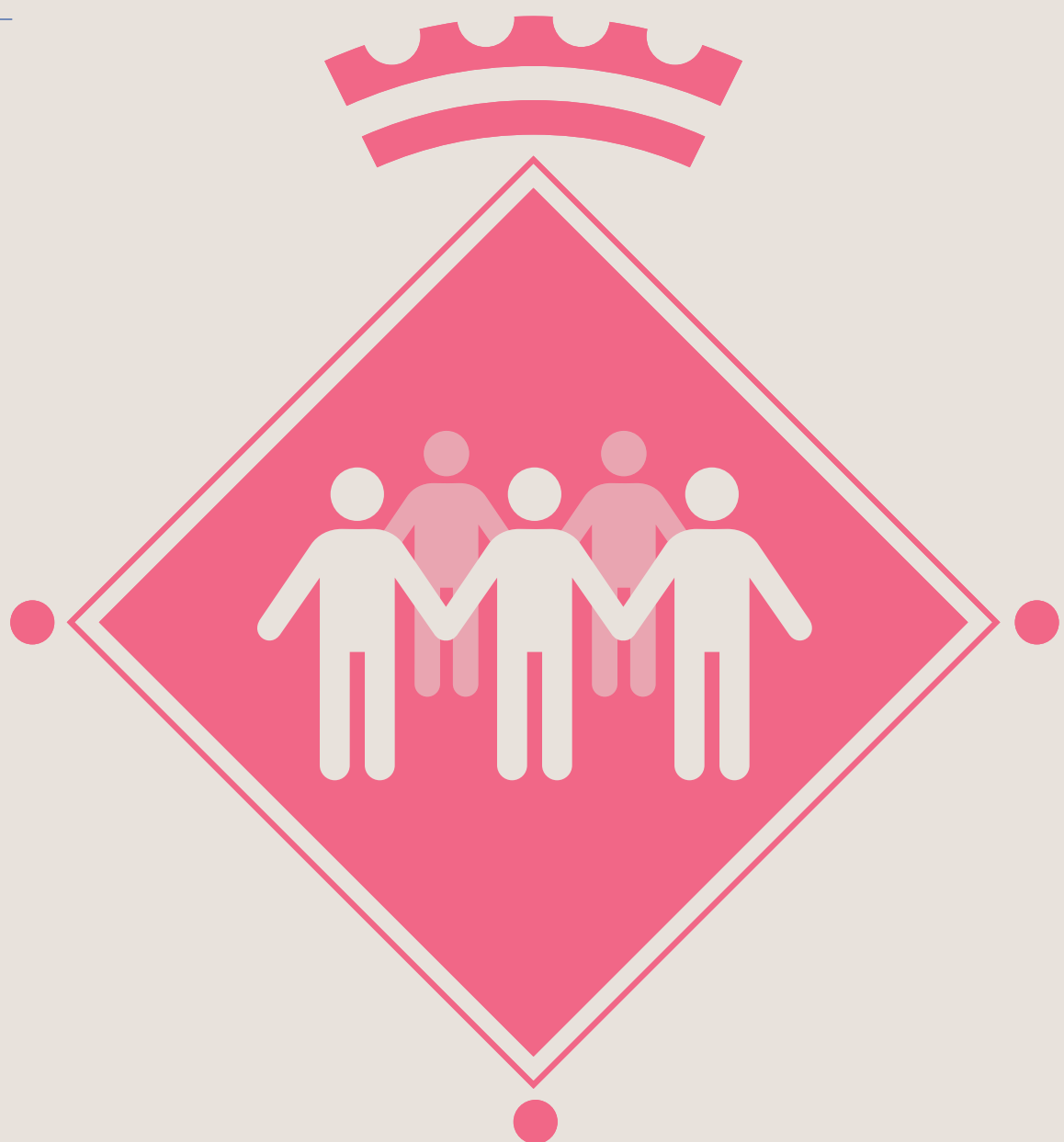
Pobles i ciutats sense pobresa ni exclusions

Les propostes del Tercer Sector
Social als partits polítics per a
les eleccions municipals del 22
de maig de 2011

Debat amb els partits:
**Pobles i ciutats sense
pobresa ni exclusions**

3 de maig | Biblioteca Font
de la Mina | Ponent, 21
Sant Adrià de Besòs

L'estiu de 2010 la Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya vam adreçar-nos als partits polítics que es presentaven a les Eleccions al Parlament de Catalunya del 28 de novembre per traslladar-los 35 propostes que el nostre sector plantejava que es convertissin en prioritats del nou Govern català. Ara, mig any després, afrontem unes Eleccions Municipals que tindran lloc el dia 22 de maig. I les entitats socials catalanes també tenim moltes coses a dir i a proposar als partits i als candidats i candidates que concorreran a aquestes noves eleccions.

Els darrers quatre anys han estat marcats per la crisi, el desplegament de les noves lleis socials, i el creixement del Tercer Sector Social. I els Ajuntaments, com a administració més propera a la ciutadania, són els que han rebut amb major intensitat les conseqüències socials de la crisi. I, a més, ho han hagut de fer en un context de més dificultats en les finances locals per la caiguda dels seus ingressos i pels dèficits que arrossega el seu model de finançament. I en un moment, també, de profunds canvis socials: envelliment de la població, forta immigració, nous models de família, desafeció política, etc.

En aquests anys els Ajuntaments també han comprovat, potser més que mai, que la força del teixit del Tercer Sector en tot el territori, a cada poble, barri i ciutat, està essent fonamental per donar resposta a les noves necessitats socials i preservar la cohesió. Sobretot en els pobles i barris amb més atur, més immigració, més problemes d'habitatge i més precarietat.

En els propers quatre anys els Ajuntaments i les entitats socials locals haurem de seguir liderant des de cada territori la lluita contra la pobresa, la segregació i l'exclusió, per assegurar la cohesió, la integració i el benestar de tots els ciutadans i ciutadanes, siguin quins siguin els seus ingressos, la seva condició, el seu origen, les seves creences.

La lluita contra la pobresa i contra qualsevol tipus d'exclusió passen principalment per les polítiques i l'actuació municipals, perquè els Ajuntaments són l'administració més propera a la ciutadania. I en els propers quatre anys aquest serà el repte essencial de la societat catalana. Com sempre, les entitats del Tercer Sector estarem al costat dels Ajuntaments per afrontar-lo. Perquè ens hi juguem el nostre futur col·lectiu.

Àngels Guiteras
presidenta

Les nostres propostes

1. Intensificar la col·laboració amb el Tercer Sector Social

Les entitats socials presents arreu del territori som un aliat estratègic dels governs locals en la seva missió de preservar la cohesió, el benestar i la inclusió social a pobles, barris i ciutats. L'enorme i ric teixit associatiu i el voluntariat som un capital social de cabdal importància per avançar cap a una societat amb més drets socials. Tanmateix els instruments que possibiliten aquesta col·laboració entre els governs locals i les entitats socials necessiten millorar encara en molts aspectes. Per això proposem als Ajuntaments de Catalunya:

- ↳ Incrementar els espais d'influència del Tercer Sector Social en les polítiques municipals, tant des de l'àmbit de l'acció social com des d'altres àmbits d'actuació (urbanisme, mobilitat, salut, cultura, habitatge, etc.) perquè tots tenen una dimensió social i comunitària.
- ↳ Simplificar i alleugerir les relacions administratives amb les entitats del Tercer Sector per disminuir els costos de gestió i facilitar la seva feina
- ↳ Agilitzar les convocatòries, les resolucions i els pagaments a les entitats del Tercer Sector
- ↳ Passar de les subvencions anuals a subvencions i convenis pluriennals per tal de donar més estabilitat a les activitats de les entitats socials
- ↳ Impulsar la introducció efectiva de clàusules socials del valor afegit del Tercer Sector en la contractació pública de serveis a les persones
- ↳ Comparar les ofertes amb l'IVA inclòs en els concursos públics per tractar amb igualtat de condicions a les entitats del Tercer Sector
- ↳ Valorar i fomentar les estratègies i els plans per millorar la qualitat de les entitats del Tercer Sector

2. Preservar la cohesió i la inclusió socials

La crisi econòmica està colpejant amb força la societat catalana, amb atur, precarietat i exclusió social. Les dades mostren la gravetat de la situació actual: un de cada cinc catalans és pobre. Per això la lluita contra la pobresa ha de ser una prioritat per als governs locals en el moment actual, i això s'ha de traduir en polítiques ambicioses i valentes per a fer-hi front. Els Ajuntaments han de ser els protagonistes i els impulsors d'una sortida de la crisi que preservi la cohesió i la plena inclusió de tota la ciutadania. Per això els proposem:

- ↳ Aprovar i desenvolupar Plans Locals d'Inclusió Social, amb la participació de les entitats socials locals
- ↳ Impulsar Plans d'Acció Comunitària a cada barri, i actuar de forma preferent en els barris i territoris on es concentren la pobresa, la desigualtat, la desocupació i altres factors de conflictivitat social
- ↳ Enfortir els serveis socials municipals des d'una visió transversal promovent de forma prioritària itineraris i estratègies per acompanyar i donar suport a les persones en els seus processos d'inclusió i incorporació social
- ↳ Impulsar polítiques d'infància preventives, desplegant plans integrals intensius i sostinguts per a les zones on s'hi acumulen la pobresa i factors de risc

3. Desenvolupar els serveis socials municipals

Els avenços legislatius dels darrers anys en matèria de drets socials – serveis socials, infància, autonomia personal i ajut a la dependència, acollida, eradicació de la violència masclista –, així com els diversos pactes signats –educació, habitatge, immigració–, han de seguir desplegant-se i concretant-se en l'àmbit local. Els Ajuntaments han d'aprofitar al màxim aquest nou marc en matèria social per evolucionar des de la concepció selectiva, reactiva i assistencial dels serveis socials, cap a un nou model de proximitat, universal, de qualitat, sensibles a la diversitat i obert a la participació. Per això proposem:

- ↘ Garantir en el marc dels sistemes dels serveis socials la protecció social i una resposta efectiva a les necessitats bàsiques de les persones més vulnerables a partir d'una major i millor coordinació entre totes les administracions competents
- ↘ Aprofundir en la responsabilitat municipal de detectar les situacions de risc i impulsar intervencions socials preventives. Vetllar particularment per detectar el maltractament familiar a persones grans.
- ↘ Millorar els serveis municipals de promoció de l'autonomia personal i de suport a la vida quotidiana de la gent gran i les persones dependents. Garantint el dret a viure i envellir dignament a casa, i a viure autònomament; i prioritant el desenvolupament de la figura de l'assistent personal.
- ↘ Impulsar la superació del model familiar d'atenció a la dependència perquè les dones cuidadores surtin de la precarietat i de l'economia submergida.
- ↘ Avançar en la planificació transversal amb salut, educació, habitatge, urbanisme, promoció econòmica, etc.
- ↘ Revisar i clarificar les competències municipals en polítiques socials, i promoure una major inversió i innovació en aquelles que els són més pròpies.

4. Garantir el dret a l'habitatge

L'habitatge és, sens dubte, un dels problemes més grans dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya. Les víctimes més destacades de l'augment dels preus de venda i de lloguer són joves, famílies monoparentals, immigrants i sectors socials de rendes més baixes. I, a més, el dret a l'habitatge ha patit un retrocés importantíssim els darrers anys a causa d'un increment escandalós dels desnonaments hipotecaris. Per això proposem:

- ↘ Garantir el dret a l'habitatge a tota persona que no vulgui viure al carrer, d'acord amb l'objectiu de l'Any Europeu 2015 per a l'eradicació del sensellarisme.
- ↘ Augmentar les reserves mínimes d'habitatge social previstes en la legislació a fi d'atendre les necessitats d'habitatge protegit per mantenir la cohesió social
- ↘ Promoure l'habitatge assistit per a gent gran i altres col·lectius amb necessitats especials
- ↘ Fer reserva per a la construcció d'allotjaments protegits per a col·lectius amb necessitats d'allotjament tutelat o transitori, i obrir-los a altres generacions per evitar l'aïllament de les persones grans.
- ↘ Donar suport a la Iniciativa Legislativa Popular de reforma de la llei hipotecària per aconseguir que les persones afectades per una execució hipotecària puguin liquidar el deute amb el lliurament de la vivenda
- ↘ Assessorar i orientar les famílies víctimes de desnonaments hipotecaris, i contribuir a la seva protecció per mitjà de les normatives municipals.
- ↘ Lluitar contra el mobbing immobiliari i les pràctiques abusives d'algunes propietats
- ↘ Seguir promovent la instal·lació d'ascensors i l'eliminació de barreres arquitectòniques en l'estratègia de regeneració de barris i pobles.
- ↘ Reclamar que el Govern de la Generalitat mantingui les línies d'ajuts per als barris amb dèficits, atès que subsisteixen molts nuclis urbans amb necessitats no resoltes i els municipis no disposen de prou mitjans per resoldre-les.

5. Reactivar l'ocupació

El municipi és el millor espai per detectar les oportunitats i les necessitats tant de l'activitat econòmica com del mercat de treball. Per això, malgrat que el marc legal no atorga cap paper rellevant als governs locals en el foment de l'ocupació, aquests han d'adquirir un paper actiu i primordial en les polítiques actives d'ocupació, sobretot en les que s'adrecen als col·lectius més vulnerables, en estreta col·laboració amb les entitats socials locals. Per això proposem:

- ↘ Descentralitzar les polítiques d'ocupació al territori per millorar la seva adaptació a la diversitat social, demogràfica, laboral, econòmica, cultural, etc., de cada municipi. Donar més competències als Ajuntaments i a les entitats socials locals en les polítiques de foment de l'ocupació.
- ↘ Potenciar programes d'inserció sociolaboral i de formació que facilitin i garanteixin la incorporació al mercat de treball dels col·lectius amb més dificultat.

- ↘ Impulsar més la utilització de les clàusules socials com a política d'ocupació en les licitacions públiques per promoure l'ocupació de determinats col·lectius en risc d'exclusió
- ↘ Facilitar la presència i l'activitat dels Centres Especials de Treball als municipis
- ↘ Promoure mesures per fer aflorar l'economia submergida en l'àmbit d'atenció a les persones

6. Afavorir la plena integració de les persones nouvingudes

La immigració ha fet una gran aportació al creixement econòmic del nostre país en els darrers anys i al sosteniment del nostre sistema de benestar. I Catalunya ha avançat molt els darrers anys en el reconeixement i la gestió d'aquesta aportació per mitjà d'un nou marc legal que afavoreix la plena integració de les persones nouvingudes a la nostra societat. Malgrat això, hem vist sovint com algunes formacions polítiques han utilitzat la immigració com un tema de confrontació i han atiat el racisme i la xenofòbia. Per això proposem als Ajuntaments:

- ↘ Desplegar el Pacte Nacional d'Immigració i la Llei d'Acollida en forma de Plans Locals d'Acollida
- ↘ Garantir que els informes d'arrelament social de les persones immigrades no suposin un fet discriminatori respecte a les persones autòctones
- ↘ Promoure des de l'àmbit municipal unificació de criteris amb el govern autonòmic en l'elaboració dels informes d'arrelament per evitar diferències segons cada territori i municipi
- ↘ Potenciar els Consells Municipals d'Immigració, impulsar l'associacionisme dels col·lectius de persones immigrades, i promoure que s'incorporin en les associacions de tot tipus del municipi (socials, culturals, veïnals, esportives...)
- ↘ Promoure la contractació de persones nouvingudes per tal de garantir que la plantilla municipal sigui reflex de la pluralitat local
- ↘ Dur a terme campanyes de sensibilització destinades a que les persones immigrades amb dret de vot a les eleccions municipals exerceixin el seu dret

7. Impulsar la participació i el compromís de la ciutadania

Els veïns i veïnes són ciutadans amb drets i deures i coresponsables amb els governs locals de la cohesió i el benestar de la comunitat. Ni els ciutadans i ciutadanes són clients, ni els Ajuntaments són una simple dispensadora de serveis. La ciutadania pot i ha de participar, per mitjà de les organitzacions del Tercer Sector i del voluntariat, en l'esforç local per construir pobles i ciutats amb més convivència, més cohesió i més benestar. Per això proposem:

- ↘ Impulsar plans municipals de foment de l'associacionisme, i promoure la cooperació entre entitats en forma de coordinadores i plataformes d'àmbit local o comarcal
- ↘ Promoure la participació del teixit associatiu en els serveis de proximitat (socials, sanitaris, esportius, culturals...)
- ↘ Promoure una forma de govern en diàleg i coordinada amb el Tercer Sector des d'un espai comú de coresponsabilitat en la millora del benestar i la participació de tota la ciutadania
- ↘ Millorar els òrgans estables de participació ciutadana i associativa en la definició de les polítiques municipals
- ↘ Sensibilitzar la ciutadania per a la seva implicació en el benestar col·lectiu, i per a la bona acollida en barris i pobles dels equipaments socials destinats a col·lectius en risc o en dificultat

Algunes de les propostes per als nous Ajuntaments

1. Passar de les subvencions anuals a convenis pluriennals per donar més estabilitat a les activitats de les entitats socials.
2. Impulsar la introducció de clàusules socials del valor afegit del Tercer Sector en la contractació pública de serveis a les persones.
3. Comparar les ofertes amb l'IVA inclòs en els concursos públics per tractar amb igualtat de condicions a les entitats del Tercer Sector.
4. Aprovar i desenvolupar Plans Locals d'Inclusió Social, i Plans d'Acció Comunitària a cada barri.
5. Impulsar la superació del model familiar d'atenció a la dependència perquè les dones cuidadores surtin de la precarietat i de l'economia submergida.
6. Garantir el dret a l'habitatge a tota persona que no vulgui viure al carrer i augmentar les reserves mínimes d'habitatge social previstes en la legislació.
7. Donar suport a la Iniciativa Legislativa Popular de reforma de la Llei hipotecària per aconseguir que les persones afectades per una execució hipotecària puguin liquidar el deute amb el lliurament de la vivenda.
8. Assessorar i orientar les famílies víctimes de desnonaments hipotecaris, i contribuir a la seva protecció per mitjà de les normatives municipals.
9. Seguir promovent la instal·lació d'ascensors i l'eliminació de barreres arquitectòniques en l'estratègia de regeneració de barris i pobles.
10. Donar més competències als Ajuntaments i a les entitats socials locals en les polítiques de foment de l'ocupació.
11. Facilitar la presència i l'activitat dels Centres Especials de Treball als municipis.
12. Desplegar el Pacte Nacional d'Immigració i la Llei d'Acollida en forma de Plans Locals d'Acollida.
13. Promoure la contractació de persones nouvingudes per tal de garantir que la plantilla municipal sigui reflex de la pluralitat local.
14. Dur a terme campanyes destinades a que les persones immigrades amb dret de vot a les eleccions municipals exerceixin el seu dret.
15. Sensibilitzar la ciutadania per a la bona acollida en barris i pobles dels equipaments socials destinats a col·lectius en risc o en dificultat.